

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Pojęcie przestrzeni miejskiej i struktury przestrzennej miasta	11
2. Wpływ cech środowiska geograficznego na lokalizację i rozwój miasta	19
2.1. Położenie miasta w przestrzeni geograficznej – pojęcie lokalizacji ogólnej i lokalizacji szczegółowej	19
2.2. Rodzaje położenia geograficznego ogólnego miasta	20
2.3. Wpływ czynników fizyczno-geograficznych na początkowy wybór lokalizacji miasta	24
2.4. Oddziaływanie fizyczno-geograficznych cech terenu na rozwój i funkcjonowanie miasta	29
3. Przestrzenny rozwój ośrodków miejskich jako wyraz procesu urbanizacji	37
3.1. Fazy rozwoju miejskich układów osadniczych	37
3.2. Zjawiska koncentracji i dekoncentracji w kolejnych fazach procesu urbanizacji. Czynniki suburbanizacji	40
3.3. Dezurbanizacja i kształtowanie się wieloośrodkowych regionów metropolitalnych	47
3.4. Próby rewitalizacji obszarów centralnych miast jako przejaw reurbanizacji	52
4. Struktura funkcjonalna miasta i metody jej analizy	55
4.1. Pojęcie funkcji miasta i główne rodzaje ich klasyfikacji	55
4.2. Funkcje miasta jako miejsca zamieszkania i miejsca pracy	56
4.3. Rodzaje funkcji z punktu widzenia struktury miejsc pracy	58
4.4. Teoria bazy ekonomicznej miasta	64
4.5. Hierarchia funkcjonalna miast – teoria ośrodków centralnych	75
4.6. Kierunki przemian struktury funkcjonalnej miast w Polsce w okresie transformacji	82
5. Struktura użytkowania terenów miejskich	89
5.1. Wartość terenów miejskich jako czynnik kształtujący strukturę funkcjonalno-przestrzenną	89
5.2. Formy użytkowania terenów w mieście jako wyraz jego struktury funkcjonalno-przestrzennej	102
5.3. Kierunki przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta	105

6. Centralne obszary miast oraz ich przemiany	111
6.1. Pojęcie i funkcje centrum oraz kryteria jego delimitacji w przestrzeni miasta	111
6.2. Przemiany centrum jako wyraz przystosowania do zmieniających się potrzeb i warunków społecznych i ekonomicznych	118
6.3. Przekształcenia centrów miast w Polsce jako rezultat procesów transformacji systemu	130
7. Obszary funkcjonalne miasta	141
7.1. Tereny mieszkaniowe	141
7.2. Tereny przemysłowe	155
7.3. Strefy usług na obszarze miasta	174
8. Strefa podmiejska i jej rozwój	183
8.1. Pojęcie strefy podmiejskiej	183
8.2. Strefa podmiejska jako obszar przejściowy między wsią a miastem	184
8.3. Strefa podmiejska jako obszar pełniący określone funkcje	188
8.4. Kształtowanie się strefy podmiejskiej	191
9. Morfologiczne przemiany przestrzeni miejskiej	201
9.1. Pojęcia morfologii, fizjonomii oraz układu przestrzennego miasta	201
9.2. Planowanie miast i kształtowanie się ich układu w różnych okresach historycznych	215
10. Przestrzenna struktura społeczności miejskiej i jej przemiany	255
10.1. Rozkład gęstości zaludnienia na obszarze miasta	255
10.2. Przestrzenne zróżnicowanie cech społecznych i demograficznych mieszkańców miasta	267
10.3. Społeczno-przestrzenna struktura miast polskich	280
Uwagi końcowe. Kształtowanie się miasta postindustrialnego	293
Literatura	297
Spis rysunków	305
Summary	309